

slajo, in posebno sedajni čas se bahajo, rekoč: „Mi imamo še 4 žive tehante“.

Toliko od Haložanov. Še več bi se povedati dalo, pa naj je to zadosti.

Č. Iz Goriškega. Naša kmetijska družba je po navadi tudi letos dala pratiko v laškem jeziku „Calendario“ na svetlo. Najdemo v nji lepe podučne sestavke o poljedelstvu za celo leto, o boleznih grojzdja, krompirja itd. Posebno pa nam dopade popis vpeljanja in napredka reje sadnih drevés, murb in sviloreje v Bovcu in Cersoči. Prebravši ta popis se prepriča vsakdo lahko, da murvarstvo in sviloreja se dobro splačuje tudi v bolj merzlih in nerodovitnih krajih. Pošljem vam tedaj ljube „Novice“ nekoliko okrajšani popis.

Na severni strani Goriškega okroga leži Bovec, čez 1000 čevljev nad morjem. Bovško dolino ali bolje rečeno Bovški kotel obdajajo stermi in veličanski hribi, kakor veliki verh (Rombon) 6970, Polovnik 5244, Mangart 8500 in Triglav čez 9000 čevljev visoki, kateri so pokriti vsako leto nar manj skoz 5 mescov z belim snegom. Pred 60 leti so imeli v Bovcu samo 2 ali 3 verte za sadne drevésa. Leta 1830 je pa sedajni c. k. svetovavec deželne sodnije v Gorici gosp. Ferdinand Huber napravil sadiše jabelk in hrušk, kamor je drevésca žlahnega plemena presadil iz Celovca. Spodbadal je vseskozi svoje rojake, in sadjoreja se je pomnožila tako, da zdaj ima gosp. Anton Kaus v Cersoči že čez 1000 sadnih drevesic zasajenih.

Leta 1833 je pohvaljeni g. Huber prinesel tudi nekoliko murv iz Gorice, in tako lepo obudil tudi murvorejo. Nekteri posestniki so se podpisali in nekoliko dnarja zložili po nasvetu g. Huberja, ki jim je potem dobre murvine drevésca iz Ajela pri Vogleju pošiljal in leta 1839 je bilo zasajenih že 6750 murv po nasvetu in vodilu gosp. Antona Huberja, brata imenovanega gosp. svetovavca. — Pervi pridelk svile je imel g. Anton Huber leta 1845, ter je pridelano svilo prodal za 50 fl. To je bil okolici celi lep izgled, in mnogi so se prebudili po njem. Žapunski svetovavec g. Miha Černota je tedaj leta 1847 100 murb na gmajni Hribovski in na Rihterci nasadil, in za listje teh drevés je županija skupila leta 1852 že 6 fl. 40 kr.

Leta 1852 je pridelal g. Ant. Huber 60 funtov, g. Ferd. Kaus pa 106 funtov kokonov, in oba sta funt po 1 fl. 6 kr., skupej za 182 fl. 36 kr. v Vidmu prodala.

Akoravno je letošnje leto bilo zlo deževno spomladi, je pridelal g. Huber vendar 30, g. Kaus 54, Kravanja Tomaž 23, Černota Miha 10, Musina Gašpar 12, Mihelič Anton 16, in Mlekuš Tomaž 8 funtov, — skupej tedaj 153 funtov.

Tolikšen pridelk, posebno v letošnjem za svilorejo neugodnem letu, je nar gotoviši dokaz dobrega izida in napredovanja murvarstva in sviloreje v okolici Bovški.

Da bi se pač Slovenci tudi drugod tekoristne reje poprijeli! Naj jim bodo Bovčani lep izgled, kako „iz malega rase veliko“ in iz velicega zmiraj večje! Z veseljem slišimo tudi iz Krajskega in Štajarskega kako ondi napreduje murvarstvo in sviloreja, posestnikom v dobiček, celemu narodu v slavo in blagostanje. Bog daj srečo!

Novičar iz mnogih krajev.

Presvitli cesar, ki je 2. dan t. m. prišel iz Monakova nazaj, je iz svoje dnarnice daroval endošnjim ubogim 4000 fl. — Na taksah za oprosteno od vojaškega stanú se je po celem cesarstvu nabralo v letu 1852 2 miliona in 191.500 fl. — Po poštnem na-

znanilu izhaja letos v našem cesarstvu 72 politiških, 183 pa nepolitiških časnikov. — Povsod je bila letos desihmal huda zima; celo na južnem Laškem je mraz velik; Veronezi so bili kaj veseli, da so spet enkrat vidili sneg in da je obležal ene ure. — Sliši se, da bi se utegnila železnica med Ljubljano in Terstom odpreti konec tega leta (?) — V Galiciji je preteklo leto bilo 338 žganjarij; Poljem je „vodka“ draga. — Car rusovski je daroval mnogim staroverskim cerkvam Karloviške škofije veliko bogoslovskih bukev in cerkvene oprave. — Iz Černogore pregnana Peter Petrović (stric knezov) in serdár Perović Kuza sta prišla te dni v Terst. — Iz Kartuma se je zvedilo, da vertnar Hruška, ki se je na cesarske stroške leta 1850 pridružil afrikanskim misionarjem, je ondi tako hudo zbolel, da pred ko ne bo umrl. — Poslednji papeževi ogovor omeni le ob kratkem cerkvenega razpertja na Badenskem; sv. oče obžalujejo, da vlada dane obljube ni spločila in pravde ni predložila predstolu njegovimu in da ne jenja ali v dnarjih ali z zapornom kaznovati duhovnov, ki se zvesto deržé cerkvenega poklica. — Poslednje novice, ki jih je prinesel Lloydov parobrod iz Carigrada, ne dajo veliko upanja, da bi turško-rusovska razpertija se rešila z lepo, ker rusovski car bo težko dovolil, kar terjajo Turki, namreč: 1) da rusovska armada zapusti knežije o naj krajšem času, 2) da se poterdijo vse med Rusijo in Turčijo obstoječe pogodbe, 3) turška vlada se zaveže proti zedinjenim 4 vladam, da bo ukazala: naj se vse kristjanom zagotovljene pravice spolnujejo zvesto (od gerške cerkve ni nobene posebne besede), 4) vojska naj se ustavi berž ko rusovska vlada poterdí te predloge, 5) kako naj se mir sklene, se ima izgovoriti v posebnem shodu. — Scer je začelo zlo vreti v Carigradu; ko je ljudstvo slišalo, da se če sultan vdati miru, je 21. dec. 2500 softov (učencov) začelo razsajati po mestu, preklinjati ministre itd., — tako da je bilo treba s topovi postrašiti nepokojneže, katerih so 400 zaperli. Ko se je miroljubi velki vezír Rešidpaša prepričal, da vojskoželjnemu vikšemu poveljniku armade (seraskierju) noče sultan slovesa dati, je hotel odstopiti on, al sultan tudi njegovega odstopa ni dovolil. Tako stojé reči sadaj v Carigradu. Angležka in francozka vlada ste dale oblast svojim barkam odriti v černo morje, kar se pa dosihmal še ni zgodilo. Sliši se, da ste rusovska in turška vlada 18. dec. v Petrogradu sklenile zvezo za brambo in upor. Bogati tergovci Rotšildi (judje) so nek obljubili sultanu dnarja posoditi, ako jim zastavi sv. zemljo Palestino.

Popravek.

V 1. listu na 1. strani v 2. verstí odspod namest popevajo beri popevaje. Na 3. strani 1. polovine v 22. verstí in 2. polovini v 12. verstí od zgor se je po predstavku predloga pod namesto po pogrešek vrinul: namest vojvodu štajarskem beri vojvodom štajarskim, in namest nadvojvodu austrianskem in vojvodu štajarskem beri nadvojvodom austrianskim in vojvodom štajarskim.

Stan kursa na Dunaji 4. januaria 1854.					
Obligacije	5 %	93 1/8	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	77 fl.
državnega dolga	4 1/2 %	81 1/2	fl.	Windišgrac. „ „ 20 „	26 1/4 „
	4 %	73 7/8	fl.	Waldstein. „ „ 20 „	27 7/8 „
	3 %	57	fl.	Keglevičeve „ „ 10 „	10 3/8 „
	2 1/2 %	47	fl.	Cesarski cekini.	5 fl. 27
Obliq. 5% od leta 1851 B	—		fl.	Napoleonor (20 frankov)	9 fl. 6
Obliq. zemljiš. odkupa 5%	90		fl.	Suverendor	15 fl. 53
Zajemi od leta 1834	227 1/2		fl.	Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1839	132 3/4		fl.	na 100 fl.	16 3/8 fl.

Loterijne srečke:

V Terstu 4. januaria 1854: 27, 37, 62, 43, 51.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 18. januaria 1854.